

Likabehandlingsplan. Plan mot kränkande behandling och diskriminering.

För Riddarängens förskola 2018

Likabehandlingsplan.

Plan mot kränkande behandling och diskriminering.

För Riddarängens förskola

1. Bakgrund

Alla barn, föräldrar och medarbetare ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt för sin individualitet. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola ska vara verksamheter som är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier etc) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Enligt skollagen och läroplanerna ska alla som arbetar i förskola, skolbarnsomsorg och skola

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

I skollagen och diskrimineringslagen regleras verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter. **I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempel mobbing.**

Lagen ställer tydliga krav på att verksamheterna ställer ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Verksamheterna är även skyldiga att utreda och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling som ägt rum i eller i samband med verksamheten.

1.2 Likabehandlingsplanen ska tydliggöra:

Främjande åtgärder

- Förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling genom arbetet med värdegrundfrågor i personal- och barngrupp
- Ska ingå som en naturlig del i verksamheten och omfatta alla diskrimineringspunkter

Förebyggande åtgärder

- Förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling
- De förebyggande åtgärderna ska endast omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Bra rutiner och handlingsplaner för att upptäcka, utreda och åtgärda alla former av diskriminering och kränkande behandling. Detta åtgärdande arbete ska påbörjas genast vid signal om kränkningar eller diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna (enligt 1 kap 4§ diskrimineringslagen)

1. **Kön**
2. **Könsöverskridande identitet eller uttryck**
3. **Etnisk tillhörighet**
4. **Religion eller annan trosuppfattning**
5. **Sexuell läggning**
6. **Funktionshinder**
7. **Ålder**

1.3 Definitioner:

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder.

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudman för skolan, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan medarbetare tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxen gentemot barn, eller vuxen mot vuxen, eller barn mot barn.

Mobbning – en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga annan skada eller obehag.

Rasism – En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet – Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi – En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck före en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism - Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Övriga definitioner och mer information om lagen och dess tillämpning kan läsas i Skolverkets allmänna råd: "*Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*" (2012)

2. Vision med vårt likabehandlingsarbete:

Alla ska känna sig respekterade och att de har lika värde.

3. Utvärdering av vårt likabehandlingsarbete 2017

Under läsåret 2013/14 ändrade vi struktur för vårt likabehandlingsarbete. Sedan dess ingår likabehandling och arbetet mot diskrimineringar som en naturlig del av vårt vardagsarbete. Arbetslagen har själva följt upp och utvärderat sitt likabehandlingsarbete och våra pedagogiska handledare har under varje termin varit med arbetslagen för att följa upp och utvärdera detta arbete.

3.1 Utvärdering av vårt förebyggande likabehandlingsarbete 2017:

Varje arbetslag har haft en egen förebyggandeplan utifrån de risker som identifierats i varje arbetslags barngrupper. Varje arbetslag hade gjort egna kartläggningar av dessa risker (se under kapitel 4) och utifrån dessa gjorde varje arbetslag en konkret plan på hur dessa risker skulle hanteras. I arbetslagen upplever man att man arbetat utifrån dessa förebyggandeplaner och att dessa planer har hjälpt till att lösa problem som funnits. För varje gång som man gör en ny förebyggandeplan så blir de mer och mer konkreta.

Nya risker som uppstår i barngrupperna ska utredas med hjälp av en åtgärdsblankett. Under 2016 minskade användandet av denna blankett, men 2017 har den åter ökat i frekvens. Samtliga arbetslag, utan ett, använder blanketten vid arbetet med trygghet och säkerhet. När det gäller kränkningar så anmäls dessa i det kommungemensamma systemet Lisa, och ett flertal anmälningar har gjorts i vårt område, vilket visar att vi uppmärksammar och åtgärdar incidenter.

3.2 Utvärdering och analys av vårt främjande likabehandlingsarbete 2017:

När det gäller vårt främjande likabehandlingsarbete så prioriterade vi under 2017 att arbeta med kön, alltså jämställdhet. Arbetet har varit dubbelt: det har dels handlat om att kartlägga barnen och barngrupperna utifrån jämställdhet och dels att kartlägga pedagogernas förhållningssätt kring jämställdhet och kön. Jämställdhetsarbetet har skett i varje arbetslag.

Insatser 2017:

- Pedagoger har genomfört filmning av måltids- och andra situationer och analyserat dessa med hjälp av Christian Eidevalds bok "Hallå, hur gör man". Analyserna från filmerna har diskuterats i arbetsgrupperna och arbetslagen.
- Arbetslagen har genomfört samtalsmätningar och andra undersökningar för att få en bild av språkarbetet på förskolan, bland annat ur ett genusperspektiv.
- Vi har utvecklat ett digitalt kvalitetssystem; S.K.I.M, för att kunna öka våra kunskaper om vårt arbete som sedan ska leda till att vi får ett bättre underlag för planering av vår verksamhet – bland annat ur ett genusperspektiv.
- Ett arbetslag har arbetat aktivt med "Stopp min kropp"¹.

Resultat 2017:

Här presenteras en sammanfattning av resultaten av ovanstående insatser.

Det mesta arbetet kring det prioriterade främjande arbetet har skett i varje arbetslag. Där har man fått kunskap om barnen som man haft nytta av för vidare planering.

¹ Ett arbetsmaterial om barns integritet från BRIS.

Medvetenheten kring jämställdhet har ökat i området, och arbetslag har genomfört filmningar och mätningar som gett mycket fakta om relationerna i barngrupperna. Som ett exempel på vad arbetet har lett till uttrycker ett arbetslag ”*Bland de äldre barnen förekommer mer uppdelning och olika lekar/rum/aktiviteter men tack vare nyordningen med nya miljöer/material, upplevs både pojkars och flickors lek/aktivitet/intressen ändå ha breddats och utvecklats. Man är mer aktiv i andra miljöer än tidigare, tex. pojkar i skrivarhörna och flickor mer aktiva i bygg och konstruktion. Men det skiljer sig hur och vad som konstrueras av pojkar resp. flickor.*” Ett annat exempel på kunskap som genererats är att barnen leker mer könsblandat utomhus.

Precis som det konstateras i kvalitetsrapporten för läsåret 2016/17 så har inte arbetslagen undersökt och följt upp sina egna målkriterier kring de prioriterade målen tillräckligt mycket, där jämställdhetsmålet är det ena. Många insatser har gjorts men kunskapen om vad de leder till skulle behöva bli större. Detta är en anledning till att vi under våren 2017 började utveckla S.K.I.M.² för att i augusti 2017 börja använda detta system. Att vi började utveckla S.K.I.M. gjorde att vi inte fick lika mycket tid till jämställdhetsarbetet i våra tvärbetsgrupper.

Resultat och analys kring övrigt främjande arbete:

När det gäller det främjande likabehandlingsarbetet kring resten av diskrimineringsgrunderna så har samtliga arbetslag arbetat med mångfaldstavlor. Att det naturligt finns en mångfald människor representerade i bilder på avdelningarna har varit viktigt för att barnen ska kunna vidga sin världsbild- och många samtal har skett vid dessa tavlor.

Mångfaldsfigurerna har använts flitigt i barnens lek och finns naturligt i barnens miljö. Dessa figurer har påverkat och utvecklat barnens lek.

Under många av diskrimineringsgrunderna i vår främjande likabehandlingsplan för 2017 hade vi som åtgärder att aktivt använda barnlitteratur. Dessa åtgärder handlade om att vi ville hitta barnlitteratur som behandlade olika innehåll, att vi ville kartlägga den litteratur som vi erbjuder utifrån de olika diskrimineringsgrunderna samt hitta sätt att aktivt arbeta med barnlitteratur i vårt likabehandlingsarbete. Detta arbete bedömer vi inte har kommit så långt. Några böcker har köpts in och lånats utifrån det främjande likabehandlingsarbetet men detta kan göras mer och bättre. Vi behöver under 2018 fortsätta med att utöka utbudet av barnlitteratur samt utveckla arbetssätt kring hur vi använder denna litteratur. Vi behöver också fortsätta kartlägga vilka böcker vi använder i arbetet med barnen.

² S.K.I.M står för systematiskt kvalitetsarbete i Mantorp.

Under 2014, när vi hade modersmålsstöd som prioriterat främjande likabehandlingsarbete, införde vi handlingsplaner för modersmålsstöd till alla barn som hade minst en vårdnadshavare med annat modersmål än svenska. Sedan dess kan vi dessvärre konstatera att detta arbete har fallit tillbaks lite grand. Vårt mål är fortfarande att alla barn med minst en vårdnadshavare som har annat modersmål än svenska ska erbjudas en modersmålsplan som man sedan ska följa upp vid samtal. Detta har inte under 2017 genomförts fullt ut för alla dessa barn.

3.3 Uppföljning av åtgärdande likabehandlingsarbete

Som tidigare har konstaterats, så gör vi anmälningar av kränkningar till huvudman och utreder dessa kränkningar. Under arbetet med en utredning framkom kritik att inte all personal kände till rutinerna för anmälningar av kränkningar och diskriminering, trots att samtlig personal läst och tagit del av denna plan. För att försäkra oss om att alla kan rutinerna kommer vi arbeta extra med det under 2018.

4. Framtagning av den nya planen

Under höstterminen 2017 gjorde varje arbetslag kartläggning av riskerna i sina barngrupper. Då användes olika metoder för att observera och dokumentera faror på avdelningen:

- åtgärdsblankett (bilaga 1)
- genomgång av regler och rutiner
- trygghetsvandring
- barnintervjuer
- observation och dokumentation av barngruppen

I slutet av höstterminen 2017 utvärderades den gamla planen och en ny främjande likabehandlingsplan gjordes med utgångspunkt kring hur förskolan kan vidga varje barns vyer. Till detta arbete användes:

- diskussioner och samtal i varje arbetslag om normer och maktstrukturer på den egna avdelningen

4.1 De viktigaste huvuddragen för vårt likabehandlings- och diskrimineringsarbete för 2018:

För att förbättra vårt arbete med likabehandling och mot diskriminering och trakasserier så behöver följande punkter arbetas med extra:

- Vi fortsätter att prioritera jämställdhet (diskrimineringsgrund kön) i vårt främjande arbete.
- Vi ska under vårterminen satsa på arbetet med barns integritet.
- Alla pedagoger ska känna till våra rutiner för och vid anmälning.
- Alla barn med minst en vårdnadshavare som har annat modersmål än svenska ska få en modersmålsplan.
- Vi ska skapa en större medvetenhet kring vilken barnlitteratur vi erbjuder barnen.
- Vi ska bilda en övergripande likabehandlingsgrupp i vårt område
- Vi inför ett nytt stycke i denna plan: kapitel 9 om implementering av planen.
- Arbetslagen ska bli bättre på att mäta, undersöka och följa upp sina målkriterier för de prioriterade målen, där jämställdhetsmålet är ett.

5. Samarbete med hemmen

För att göra vårdnadshavarna delaktiga i arbetet med likabehandling och mot kränkandebehandling ska alla avdelningar informera om denna plan till alla vårdnadshavare och ta emot synpunkter från dem. Det är viktigt att ha ett gott samarbete med hemmen och i det ingår att vårdnadshavare ska informera förskolan om det framkommit hemma att deras barn upplevt sig kränkta eller trakasserade på förskolan. Likaså ingår det att förskolan ska informera vårdnadshavarna om deras barn blivit kränkta eller diskriminerade på förskolan.

6. Hur planen fungerar.

Förskolorna i Område Öster är organiserade utifrån stora arbetslag som sedan arbetar med barnen i små grupper. Totalt finns fem arbetslag på våra tre förskolor som sedan arbetar med barnen i 11 grupper.

Alla förskolor i område Öster (Mantorp) har en **gemensam främjande likabehandlingsplan**, som varje arbetslag sedan arbetar med i alla sina barngrupper och som vi dessutom arbetar med i våra gemensamma arbetsgrupper (som är tvärgrupper med personal från alla tre förskolorna).

Varje arbetslag har en egen plan för det förebyggande arbetet med likabehandling. Detta **förebyggande arbete** har sin grund i den kartläggning som varje arbetslag har gjort i sina barngrupper. För att detta förebyggande arbete ska vara ett levande verktyg i det vardagliga arbetet ska alla ”nya” incidenter kontinuerligt föras upp på en **åtgärdsblankett** (se bilaga1), och en utredning av dessa händelser ska ske och följas upp med hjälp av denna blankett.

Rutiner för hur akuta situationer ska hanteras och lösas när barn utsatts för trakasserier eller kränkande behandling ser likadana ut i hela vårt område (Se under kapitel 9!).

7. Ridderängens främjande arbete

Den främjande planen är gemensam för Häradsvallens-, Ridderängens och Sågens förskolor.

7.1 Område: Kön (genus) – prioriterat.

Målsättning:

"Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller". (Lpfö 98/16)

Målkriterier:

Varje arbetslag har själva utarbetat målkriterier till det här målet. Dessa kriterier utgår från att "utveckling sker mot målet när..." och de finns nedtecknade i varje arbetslags verksamhetsplan och i S.K.I.M.

Insatser:

Alla arbetslag ska:

- Följa upp, undersöka och mäta sina egna målkriterier kring det prioriterade jämställdhetsmålet. I detta arbete används S.K.I.M.

Att arbeta normkritiskt innebär:

- Synliggöra och ifrågasätta normer
- Synliggöra privilegier
- Granska sin egen person

Arbetsgrupperna ska:

- Ha diskussioner, reflektioner och samtal som syftar till att öka genusmedvetenheten. Till detta kan litteratur användas.

- **Göra uppgifter för att kartlägga jämställdheten i barngrupperna.**

Uppföljning och utvärdering:

Pija deltar i arbetslagen varje termin för att följa upp arbetet med målkriterierna.

Varje arbetslag följer själva kontinuerligt upp sitt arbete med det prioriterade målet om jämställdhet utifrån sina egna målkriterier (som finns i verksamhetsplanen). Till detta arbete används S.K.I.M.

7.2 Område: Könsidentitet eller könsuttryck

Område: Sexuell läggning

Målsättning:

- **"Förskolan ska motverka traditionella könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa föreställningar om sexuell läggning". Lpfö**
- **Alla vårdnadshavare ska bli positivt och professionellt bemötta på förskolan oavsett vilken sexuell läggning de har.**
- **Synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer**

Insatser:

Alla arbetslag ska:

- *Göra en inventering av den barnlitteratur som finns på avdelningen med fokus på att olika familjekonstellationer finns representerad i dessa böcker.*
- *Läsa och använda dessa böcker (med t ex regnbågsfamiljer) med barnen, boktipslista i G-katalogen*
- *ha "mångfaldstavlorna", tavlor med collage av bilder på en mångfald av människor, som är kopplat till alla diskrimineringsgrunderna. Meningen är att en mångfald ska finnas presenterat naturligt i barnen vardag. När barnen har tankar kring innehållet på mångfaldstavlorna ska pedagogerna finnas där som reflektionspartners.*

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt på arbetslagens avdelningsmöten och mer specifikt under utvärderingen av likabehandlingsarbetet med Pija i december och maj.

7.3 Område: Etnisk tillhörighet

Målsättning:

- **Att alla barn ska vara inkluderade i gruppen och känna sig som en tillgång utifrån sin person. Barnen ska känna sig stolta över sig själva och genom detta kunna förmedla sitt kulturarv.**
- **"Medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur ska bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Förskolan kan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna och barn med utländsk bakgrund får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet." Lpfö**
- **"Barn med utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får bättre möjligheter att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Av skollagen framgår att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål." Lpfö.**
- **"Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattning och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas". Lpfö**

Insatser:

Alla arbetslag ska:

- ha "mångfaldstavlor", tavlor med collage av bilder på en mångfald av människor, som är kopplat till alla diskrimineringsgrunderna. Meningen är att en mångfald ska finnas presenterat naturligt i barnen vardag. När barnen har tankar kring innehållet på mångfaldstavlorna ska pedagogerna finnas där som reflektionspartners.
- informera vårdnadshavare med annat modersmål än svenska om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten i verksamheten.
- Upprätta en modersmålsplan tillsammans med vårdnadshavarna för alla barn som har minst en vårdnadshavare med annat modersmål än svenska. Planen ska innehålla hur barnet ska kunna utveckla och behålla intresset för sitt modersmål på förskolan. Kopia lämnas till förskolechefen.

- finna material som ska användas till arbetet med olika modersmål (Skolverkets hemsida samt UR:s hemsida).

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj)

7.4 Område: Religion eller annan trosuppfattning

Målsättning:

- **Att alla föräldrar och barn ska känna sig respekterade utifrån sin tro och levnadssätt inom ramen för våra styrdokument.**
- **Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen." Lpfö**

Insatser:

Alla avdelningar ska:

- ha "mångfaldstavlorna", tavlor med collage av bilder på en mångfald av människor, som är kopplat till alla diskrimineringsgrunderna. Meningen är att en mångfald ska finnas presenterat naturligt i barnen vardag. När barnen har tankar kring innehållet på mångfaldstavlorna ska pedagogerna finnas där som reflektionspartners.
- veta bakgrunden till de svenska traditioner som firas samt tar reda på mer om de traditioner som hör till de religioner barnen har på avdelningen.
- skapa egna traditioner/högtider i förskolan tillsammans med barnen
- samverka med familjerna
- ta barnens existentiella funderingar och tankar på allvar.

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj).

7.5 Område: Funktionsnedsättning

Målsättning:

- **I vår verksamhet ska alla barn ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Inga barn ska diskrimineras eller utsättas för kränkande behandling på grund av funktionshinder.**

- **”Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt.**
- **”Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter. Alla barn ska få erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen”. Lpfö**

Insatser:

Alla arbetslag ska:

- ha ”mångfaldstavlor”, tavlor med collage av bilder på en mångfald av människor, som är kopplat till alla diskrimineringsgrunderna. Meningen är att en mångfald ska finnas presenterat naturligt i barnen vardag. När barnen har tankar kring innehållet på mångfaldstavlorna ska pedagogerna finnas där som reflektionspartners.
- ha lekmaterial som speglar verkligheten, t.ex. dockor , lekfigurer och litteratur.

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj).

7.6 Område: Ålder

Målsättning:

- **Att alla barn i förskolan känner lika värde oavsett ålder**
- **Att alla barn i förskolan ges inflytande och delaktighet oavsett ålder**
- **Utveckla barnens förståelse för att alla människor har lika värde oavsett ålder**

Insatser:

Alla avdelningar ska,

- Inventera och granska miljö och material så att alla barn kan vara kompetenta på våra förskolor.
- ha ”mångfaldstavlor”, tavlor med collage av bilder på en mångfald av människor, som är kopplat till alla diskrimineringsgrunderna. Meningen är att en mångfald ska finnas presenterat naturligt i barnen vardag. När barnen har tankar kring innehållet på mångfaldstavlorna ska pedagogerna finnas där som reflektionspartners.

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen(december och maj).

7.7 Övergripande främjande likabehandlingsarbete för 2018

Vi ska bilda en likabehandlingsgrupp med en representant från varje arbetslag som ska fungera som en referensgrupp kring likabehandlingsarbetet i vårt område. Deltagarna i gruppen ska också ha ett ansvar för att likabehandlingsarbetet drivs på i varje arbetslag.

Denna referensgrupp ska också få i uppdrag att fundera på hur vi ska kunna involvera barnen mer i likabehandlingsarbetet.

Under vårterminen 2018 ska alla våra arbetsgrupper arbeta med barn integritet. Detta område ska diskuteras och sedan ska alla pedagoger får uppgifter som de ska genomföra i sina barngrupper. Detta är en del både i vårt förebyggande och främjande arbete

8. Riddarängens förebyggande arbete**8.1 Draktornets förebyggande plan**

Under höstterminen har vi alla i arbetslaget observerat barngruppen och vår miljö, både inne och ute, för att se vilka risker som finns på vår avdelning för att vi ska kunna förebygga och förhindra att skador och kränkningar uppstår.

Risker:

- Bitningar och knuffar

När vi har barn som biter, knuffar eller drar i håret på andra barn vill vi i första hand finnas nära det bitande barnet för att kunna hjälpa till att förhindra att dessa situationer uppstår. Vi dokumenterar alla situationer när det händer och även situationer när det är på väg att hända för att lättare kunna se orsaker till att situationerna uppstår.

Vi ska jobba förebyggande med detta genom att uppmärksamma barnet/barnen i positiva situationer mer än i de negativa. Självklart säger vi stopp när dessa situationer uppstår men vi kommer lägga mer uppmärksamhet på positiva situationer och stunder vi har tillsammans med barnet/barnen.

Vi kommer även arbeta med alla barn så att de kan visa och säga stopp och att man måste respektera ett stopp när en kompis säger det.

- Klättrar och ramlar

På vår avdelning vill vi ha ett tillåtande klimat där det är okej för barnen att själva få göra och prova. En utav de saker vi gärna ser att barnen gör själva är att klättra upp för att sätta sig vid bordet när vi äter, leker och pysslar. De klättrar även på en stege för att ta sig upp på skötbordet vid blöjbyte.

För att förhindra att barnen ramlar och skadar sig måste vi finnas till hands för de vi känner inte är så säkra själva än för att de ska få en chans att träna och lära sig så att de klarar det själva.

- På-och avklädning

Vid dessa situationer kan det lätt bli rörigt.

För att förebygga detta ska vi tänka på att inte ta ut för många i korridoren samtidigt och de vi har klätt på ska inte behöva vänta för länge.

- Blöjbyten

Vi upplever att det vid vår skötrumsdel fortfarande är en del insyn både när vi byter blöja på skötbordet och när barnen byter blöja på golvet. Detta kan upplevas kränkande för barnen. För att förebygga detta kommer vi sätta upp fler skärmar som gör att insynen minskar.

Utvärdering och uppföljning:

Denna plan ska hållas levande, utvärderas, följas upp och omvärderas regelbundet på våra avdelningsmöten 2 gånger/ månad. Den förebyggande planen blir en stående punkt på mötesagendan för dessa möten. När åtgärder är genomförda så behövs det nya.

Vid nya incidenter och risker används åtgärdsblanketten (**bilaga1**).

8.2 Riddarborgens förebyggandeplan

Kartläggning

Genom observationer av barngruppen kan vi urskilja följande riskmoment.

Risker:

- Några barn är inte schysta mot andra barn i gruppen

Åtgärd: Vi försöker alltid ha en person som håller sig nära de barnen för att se vad det gör eller inte gör. Vi måste också finnas i närheten för att kunna hjälpa till att reda ut situationen

och att de barn som inte varit schysta ska få stå för det de gjort, samt förebygga att det sker oschystheter. Visa att vi tar situationen på allvar.

- Ålders/könsdiskriminering. Detta är inget problem just nu, men vi vet med erfarenhet att det kan bli. Det handlar om hur äldre behandlar yngre och om hur pojkar och flickor förhåller sig till varandra.

Åtgärd: Vi arbetar med delvis åldersblandade grupper. Vi är uppmärksamma och diskuterar med barnen när vi hör någon kommentar om ålder eller kön.

I vår mångfaldstavla vill vi ha bilder som symboliserar icke könsstereotypa roller. Se även åtgärder som vi har i vår främjande plan kring jämställdhet!

- Vissa barn behöver hjälp att klara övergångar och att orientera sig i våra lokaler och hjälp att ta sig från en aktivitet till en annan.

Åtgärd: Vi som pedagoger behöver finnas där som en hjälpande hand för att de ska känna sig bekväma och för att de ska hamna på ”rätt ställe”

- Barn som har svårt med lekkoderna – svårt med att ta sig in i leken.

Åtgärd: Vi bemöter barnen efter deras behov och gör dem till attraktiva kompisar, genom att visa deras styrkor för andra. Vi hjälper barnen in i olika lekar tillsammans med andra barn.

Vi gör individuella handlingsplaner och positiva kartläggningar som hjälper oss vuxna i hur vi ska bemöta barnen.

- Det har förekommit språk och handlingar med negativ sexuell klang. De barn som det gällde går inte kvar i gruppen längre, men vi väljer ändå att fortsätta jobba med detta för att det inte ska uppstå igen. Vi vill få barnen att respektera när någon säger ifrån och stärka barnen att säga ifrån.

Åtgärd: Vi ska fortsätta att arbeta med materialet ”Jag vill veta”. Alla medarbetare arbetar med de övningar som passar grupp/pedagog/situation. Arbetslaget kommer att fortsätta att söka efter mer/annat material som har med integritet att göra

Alla medarbetare har läst ”Stopp min kropp” och ”Jag vill veta”

Vi har alltid dörrar öppna mellan rummen när vi är inne så att vi kan höra barnen och se vad som görs mellan dem.

Uppföljning: varannan vecka.

För att behålla lugnet i barngruppen: Har vi avslappning varje dag före respektive efter lunch för att barnen ska få gå ner i varv. Vi har tydliga rutinscheman både för barn och personal. Detta skapar trygghet och struktur, för både barn och vuxna vet var och när de ska befinna sig på olika positioner. Barnen får tänka ut vad de ska/vill göra innan de går från bordet/ut från mysrummet, så att barnen hamna på plats och det inte ska uppstå spring för att de inte vet vad de ska göra. Ta det lugnt med att duka av efter maten för att inte stressa kompisar som äter. Se över hur barnen sitter och med vilka för att få en lugn matsituation. Vi ska vara i barngruppen för att kunna fånga barnen med något intressant innan de går upp i varv, erbjuda aktiviteter både lugna och fartfyllda (tillsammans med en pedagog så att det inte går över styr). Reflektera med barnen över lugna/röriga situationer.

Toalettbesök: Ha det lugnt vid toaletterna, så inte barnen känner sig stressade (många barn passar på att gå på toa vid avslappning och lunch). Vi skickar bara ut några barn i taget i hallen. Barnen har påtalat att de inte tycker att toaletterna är trivsamma. Ett viktigt led i att få toaletterna trivsamma är att vi jobbar tillsammans med barnen för att hålla toaletterna fräscha (vi spolar, torkar upp och slänger pappren i papperskorgen). Barnen har också skapat alster som vi satt upp på toaletterna. Det sitter också en cirkel på varje toalettdörr med en röd och en grön sida, så att de kan vissa om det är upptaget eller inte.

Övrigt trygghetsarbete:

1. Vi har fasta rasttider, men dessa anpassar vi efter och ändrar på utifrån hur dagen ser ut.
2. Vi ser över hur barn och pedagog sitter vid borden för att få en lugn lunch.
3. Vi är medvetna om hur vi delar in barnen i olika grupper (vilka fungerar bra eller mindre bra ihop, vilka behöver träna på att vara ihop, vilka behov finns m.m.).
4. Vi ska också göra plus- och minuslista kontinuerligt på våra arbetslagsmöten (en plan med datum för detta ska finnas i S.K.I.M!) för att synliggöra våra förhållanden till barnen och på olika situationer, så att de kan förbättras.

Utvärdering och uppföljning:

Denna plan ska hållas levande, utvärderas, följas upp och omvärderas regelbundet på våra avdelningsmöten 2 gånger/ månad. Den förebyggande planen blir en stående punkt på mötesagendan för dessa möten. När åtgärder är genomförda så behövs det nya.

Vid nya incidenter och risker används åtgärdsblanketten (**bilaga1**).

8.3 Gycklarens förebyggandeplan

Kartläggning:

Genom observationer av barngruppen kan vi urskilja följande riskmoment.

Risker

- **Dörr med högt handtag**

På gycklaren finns det en dörr med ett högt handtag. Vid några tillfällen har dörren stängts av barn då barn finns kvar på andra sidan av dörren. Eftersom handtaget är högt upp kan barnen inte öppna dörren själva och bli därmed inlåsta.

Åtgärd: Vi behöver en haspel som gör att när dörren står öppen kan endast vuxna ta av haspeln för att stänga dörren. Om dörren stängs finns personal på båda sidorna av avdelningen.

- **Påklädning**

Påklädningssituationerna är röriga eftersom det är för många barn i tamburen. Vuxna talar om för barnen att de ska klä på sig och vilka som ska gå till tamburen men barnen vet inte varför strukturen ser ut som den gör. Det blir mycket tjat från vuxna.

Åtgärd: pedagogerna gör en tydlig struktur för tambursituationen som barnen kan följa och bli självständiga i. Göra tamburen till en pedagogisk och meningsfull plats genom samtal med barnen. Filma de vuxnas förhållningsätt i tambursituationerna för att få en bra bild av hur de fungerar och på sätt hur de kan förbättras.

- **Spring inomhus**

Barnen springer mycket inomhus. Det medför olyckor med varandra och material. Det blir en otrygg och osäker miljö och som är stressande.

Åtgärd: Vi jobbar på ett positivt sätt med att uppmuntra barnen att gå inomhus. Vi vill inte få ett negativt tjat med orden "nej" och "inte". Alla i arbetslaget måste förhålla sig på samma sätt mot barnen och påminna dem. Förskolan måste också kunna erbjuda alternativ där barn får springa!

- **Stärka olikheter**

Det finns mycket rivalitet i barngruppen och det förekommer mycket diskussioner om rättvisa.

Åtgärd: Vi i arbetslaget ska vara närvarande för att hjälpa och stötta det enskilda barnet och barngruppen i sociala interaktioner. Vi ska stärka olikheterna och stärka den som vågar. Vi ska utmana barnen med olika tankar. Vi ska arbeta med bland annat "Stopp min kropp" samt kompisböckerna för att få konkreta tips på hur vi kan arbeta med barnen. Vi gör medvetna gruppkonstellationer för att skapa tillfällen till ålders- och könsblandade grupper där ALLA barn får komma till tals. Vi fortsätter göra "stopp-tecken" när en vuxen är upptagen i ett samtal med ett barn. Detta för att visa att det inte är okej att avbryta och för att visa att alla barns tankar och åsikter är lika viktiga.

- **Lugn matsituation**

Matsituationen kan upplevas som stressig för barn och vuxna.

Åtgärd: Vi kommer se över barnens platser vid maten för att det för alla ska bli en lugn matsituation där alla barn får möjlighet att komma till tals. En lösning kanske är att ingen pedagog kommer ha rast under maten? Vi använder bägge sidorna på avdelningen för våra måltider.

Utvärdering och uppföljning:

Denna plan ska hållas levande, utvärderas, följas upp och omvärderas regelbundet på våra avdelningsmöten 2 gånger/ månad. Den förebyggande planen blir en stående punkt på mötesagendan för dessa möten. När åtgärder är genomförda så behövs det nya.

Vid nya incidenter och risker används åtgärdsblanketten (**bilaga1**).

8.4 Övergripande förebyggande likabehandlingsarbete.

Vi ska under 2018 bilda en likabehandlingsgrupp med en representant från varje arbetslag som ska fungera som en referensgrupp kring likabehandlingsarbetet i vårt område.

Deltagarna i gruppen ska också ha ett ansvar för att likabehandlingsarbetet drivs på i varje arbetslag.

Denna referensgrupp ska också få i uppdrag att fundera på hur vi ska kunna involvera barnen i likabehandlingsarbetet.

Under vårterminen 2018 ska alla våra arbetsgrupper arbeta med barn integritet. Detta område ska diskuteras och sedan ska alla pedagoger får uppgifter som de ska genomföra i sina barngrupper. Detta är en del både i vårt förebyggande och främjande arbete.

9 Implementering av denna plan i personalgruppen

Under personalkonferens den 22 januari 2018 ska vi gå igenom och behandla denna nya plan. Då ska vi uppmärksamma de delar som ska prioriteras i likabehandlingsarbetet 2018 samt alla ska få i uppgift att läsa planen för att vara insatt. Dessutom ska vi under detta möte bestämma hur vårdnadshavare ska informeras om den nya planen.

10 Åtgärder och rutiner vid likabehandlingsarbetet.

10.1 Förskolechefens ansvar

Förskolechefen har det yttersta ansvaret för att en plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, men det är all personals ansvar att den följs. Förskolechefen är också ansvarig för att arbetet med likabehandlingen i området fungerar. För att vara insatt ska förskolechefen göra "stickprov" på avdelningarna under året för att se vad avdelningarna arbetar med och diskuterar.

Förskolechefen ansvarar för att alla trakasserier och kränkningar rapporteras till resursenheten (huvudmannen) enligt rådande rutiner. Varje pedagog gör själv anmälningar om kränkningar bland barnen i "Lisa" på Mjölnet. Systemet vidarebefordrar sedan anmälan direkt till huvudman och förskolechef

Förskolechefen ska ta emot synpunkter och anmälningar från vårdnadshavare för att se till att dessa ärenden kan lösa sig på avdelningen. Förskolechefen har också ett särskilt ansvar när barn på någon av förskolorna blivit utsatt för kränkning eller trakasseri av en vuxen pedagog.

10.2 Personalens ansvar

- När ett barn blir kränkt eller trakasserat ska personalen agera genast. I den akuta situationen ska personalen vidta omedelbara åtgärder för att garantera barnens trygghet. Den pedagog som uppfattat barnets kränkning anmäler detta direkt i "Lisa" på mjölnet: <https://mjolby.miljodata.se/Lisa/base.aspx> Genom detta system går anmälan automatiskt till förskolechef som sedan vidarebefordrar den till huvudman För att förhindra att kränkningen upprepas och för att skapa ett bra klimat används **åtgärdsblanketten** (bilaga 1), där det tydligt ska framgå hur händelsen ska åtgärdas, vem som är ansvarig och när det ska vara genomfört samt uppföljt. Om vidtagna åtgärder inte är tillräckliga fylls en ny åtgärdsblankett i med de nya åtgärderna. Dessa åtgärdsblanketter sparas till utvärderingen av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- När ett barn blir kränkt eller trakasserat informeras vårdnadshavarna om vilka åtgärder förskolan sätter in i det förbyggande likabehandlingsarbetet, för att situationen kring barnet ska lösas.

Om ett barn blir utsatt för kränkning eller trakasseri av en vuxen pedagog på förskolan, måste de andra pedagogerna hantera detta direkt så att det slutar och inte återkommer. Förskolechefen ska genast meddelas och också vidta relevanta åtgärder för att detta aldrig upprepas. Utredning kring vuxen som kränker barn ska göras av annan person än närmsta chefen.

10.3 Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare ska få information om förskolans plan för likabehandling och mot kränkande behandling/diskriminering. Om barnet signalerar till vårdnadshavaren att det känner sig otryggt, trakasserat eller kränkt på förskolan ska vårdnadshavaren veta att de ska informera förskolan om detta, så att förskolan kan åtgärda situationen. När det förekommer trakasserier eller kränkningar på förskolan där vårdnadshavarens barn är inblandat ska de få information om detta. Om vårdnadshavaren inte är nöjd med avdelningens sätt att hantera likabehandlingsärendet, ska de veta att de ska vända sig till förskolechef och i nästa steg till resursenheten i Mjölby kommun.

Kontakter:

Förskolechef: Stefan Nilsson Ekvall; 0142-85645, stefan.nilssonekvall@mjolby.se

Resursenheten i Mjölby kommun: Malin Petersson; 0142-85247,
malin.petersson@mjolby.se

2017-12-11

Häradsvallens-, Riddarängens och
Sågens förskola. 2012-11-28

Åtgärdsblankett

- Arbetssätt /organisation
- Säkerhetsarbete

Trakasserier/Diskriminering/kränkning:

- Ålder
- Kön
- Könsoverskridande identitet/uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion/trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Annan kränkandebehandling

Beskrivning av händelse, incident, problem:

Ansvarig

När ska åtgärder vara genomförda:

Åtgärder

Ansvarig:

När ska vi följa upp:

Uppföljning av åtgärder:

Anmälan till förskolechef Nej Ja